

Deze zomer drie palingmesterijen operationeel

Noordelijke viskwekers richten coöperatie op

Binnen twee maanden zal een tiental noordelijke viskwekers zich verenigen in een coöperatie. De bedoeling is dat de leden het mesten van de vis zelf gaan doen, maar dat alle ondersteunende werkzaamheden zoals de inkoop van uitgangsmateriaal en voer, de marketing, teeltbegeleiding, kwaliteitszorg, verwerking en begeleiding bij de start van het bedrijf, door de coöperatie worden behartigd. Deze zomer zullen drie palingmesterijen operationeel worden en het ligt in de planning dat de komende twee jaar er jaarlijks drie bij komen. In totaal zijn er nu tien ondernemers met concrete plannen in die richting.

De coöperatie zal zich niet alleen tot paling beperken, maar de belangstelling in die richting is wel het grootst. 'Meerval en forel sluiten we zeker niet uit. Zo is er ook een operationele forellenkweker lid van de werkgroep'. Aan het woord is ir. Peter Danz, directeur van het Steunpunt Bedrijfsleven Noordoost-Friesland en de grote animator achter de coöperatie.

Tijd rijp

'De tijd is rijp voor vis afkomstig uit aquacultuur', is de overtuiging van Danz. 'De consument wordt zich steeds meer bewust dat gevangen vis afkomstig is uit oppervlaktewater, waar wel eens wat op aan te merken valt. Aquacultuur kan hem garanties geven betreffende de gezondheid en kwaliteit'. De taak van de coöperatie zal dan ook in de eerste plaats zijn, het herkenbaar maken van deze vis ten opzichte van gevangen vis, om zo de meerwaarde te behouden. 'Deze vermarkting

en etikettering is als klein individueel bedrijf moeilijk te verwezenlijken', aldus Danz. Hij merkte dat een aantal bedrijven in de regio tegen dit probleem aanliep en heeft toen ondernemers en aanstaande ondernemers met elkaar in contact gebracht. De coöperatie is daar als samenwerkingsvorm uitgekomen. Alles in heel nauwe samenwerking met de landelijke Vereniging voor Aquacultuur.

In eerste instantie zullen de verschillende ondersteunende taken vanuit de coöperatie door een aantal leden zelf worden uitgevoerd. Wanneer de mankracht of de kennis hiervoor niet meer uit eigen huis is te halen, dan zal een specialist worden aangetrokken. De nog niet startende mesters zullen ook stage gaan lopen bij de drie die deze zomer los gaan met paling.

De verwachting is dat de groep binnen vijf à zes jaar tussen de drie-en vierhonderd ton vis op jaarbasis zal kunnen produceren. Hierbij wordt uit gegaan van een bedrijf

ngva

met een gemiddelde omvang van 25 tot 50 ton per jaar. Rond een schaalgrootte van 25 ton kan een vismesterij namelijk lonend zijn voor een man en een produktie van 50 ton is zo'n beetje het maximale dat een persoon aankan.

Spin-off

Danz wijst erop dat het geen voorwaarde is om als mester in Noordoost-Friesland gevestigd te zijn, om lid te kunnen worden van de coöperatie. 'Er zijn wel voornemens om de uiteindelijke spin-off te realiseren in Noordoost Friesland. Stel dat er een verwerkingsbedrijf moet komen, dan wel hier in deze regio'.

Eerste prioriteit van de cooperatie zal echter zijn het introduceren van 'merkvis'. 'Dat is van het allergrootste belang en vereist een goede kwaliteitsbewaking. De vis moet zuiver op de graat zijn, zodat naar de klant toe zeker is dat je een betrouwbaar produkt levert'. Om het etiket in de toekomst goede kansen te geven acht Danz het belangrijk dat andere initiatieven in die richting landelijk worden gebundeld. De merknaam en de naam van

de coöperatie liggen trouwens nog open.

Onverzadigbaar

Onderzoek heeft aangetoond dat de behoefte aan paling groot is. 'De vraag naar paling is onverzadigbaar', aldus Danz. De manier waarop en in welke vorm de coöperatie de paling zal aanbieden is nog in studie. Vast staat wel dat gerookte paling in ieder geval in het pakket zal zitten, 'want dat doet het altijd. Verder zullen we zoeken naar afzetkanalen waar de meerwaarde van de gemeste vis wordt gewaardeerd. Een afzetkanaal waar de herkomst van de vis verwatert is dus niet geschikt'.

De groothandel en grootwinkelbedrijven liggen dan automatisch meer in het vizier dan de visveiling, ook omdat paling per definitie niet zo'n veilingprodukt is.

Het is opmerkelijk dat de visteelt leeft in het Noorden van Friesland. Is de komst van de superheffing een verklaring? Ten dele, denkt Danz. Bij de tien (potentiële) mesters zitten slechts twee melkveehouders die serieus in deze richting denken. De coöperatieve mentaliteit in Friesland ziet Danz wel als een belangrijke voordeel om uiteindelijk te slagen.